

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 683

din 14 iunie 2018

Prin nota nr. 5/5828/DRUO/12319/ST/2018, Direcția resurse umane și organizare a înaintat Plenului Consiliului Superior al Magistraturii solicitarea Institutului Național al Magistraturii referitoare la aprobarea Strategiei Institutului Național al Magistraturii pentru perioada 2018-2020.

Analizând nota Direcției resurse umane și organizare și văzând înscrisurile atașate, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele:

Prin adresa nr. 1114/15.03.2018 a Institutului Național al Magistraturii, înregistrată la Consiliul Superior al Magistraturii sub nr. 5828/16.03.2018, a fost transmisă solicitarea de aprobare de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a Strategiei Institutului pentru perioada 2018 – 2020, astfel cum a fost adoptată prin Hotărârea nr. 3/14.03.2018 a Consiliului științific al Institutului.

Au fost anexate adresei atât Hotărârea nr. 3/14.03.2018 a Consiliului științific al Institutului Național al Magistraturii cât și Proiectul Strategiei pentru perioada 2018-2020.

În proiectul transmis, Institutul Național al Magistraturii a evidențiat identificarea următoarelor direcții prioritare: creșterea calității actului de formare, adaptarea programelor de formare inițială și continuă la nevoile sistemului judiciar,

abordarea multidisciplinară și interprofesională a formării, oferirea de instrumente și metodologii menite să formeze și să dezvolte abilități, dezvoltarea componentei internaționale a formării, responsabilizarea beneficiarilor formării prin conștientizarea rolului social al actului de justiție, consolidarea corpului personalului de instruire, asigurarea rigorii, eficienței și transparenței proceselor de recrutare și evaluare, atât în ceea ce privește intrarea în profesie și parcursul carierei magistraților, cât și în ceea ce privește personalul de instruire.

De asemenea, continuarea dezvoltării capacității instituționale a Institutul Național al Magistraturii, prin asigurarea resurselor umane și materiale necesare funcționării acestuia, constituie premisa realizării obiectivelor pe care Institutul și le propune.

Este evidențiat, de asemenea, faptul că în urma unor demersuri repetate, Institutul Național al Magistraturii a reușit să obțină, în anul 2017, aprobarea măririi cu 10 posturi a schemei de personal, urmând a se avea în vedere, cu prioritate, consolidarea compartimentului de achiziții publice și crearea unui compartiment propriu de tehnologia informației, esențiale pentru asigurarea continuității, modernizarea și creșterea eficienței formării.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii constată că obiectivele Institutului Național al Magistraturii, detaliate în cuprinsul Strategiei, sunt structurate astfel :

1. *Obiective specifice departamentului de formare inițială*

- 1.1. Asigurarea caracterului preponderent practic al formării;
- 1.2. Asigurarea unei formări complexe;
- 1.3. Asigurarea caracterului pluridisciplinar și interdisciplinar al formării;
- 1.4. Consolidarea caracterului unitar al formării și evaluării;
- 1.5. Diversificarea metodelor de formare utilizate;
- 1.6. Implicarea auditorilor de justiție în activități extracurriculare – naționale și internaționale;

2. *Obiective specifice departamentului de formare continuă*

- 2.1. Creșterea calității activității de formare continuă;
- 2.2. Dezvoltarea componentei internaționale a activității de formare continuă;

2.3. Creșterea ponderii și calității activităților de formare continuă descentralizată;

2.4. Creșterea importanței tehnologiilor moderne în cadrul formării continue;

2.5. Dezvoltarea și tehnologizarea departamentului, în vederea modernizării acestuia, a optimizării activității sale și a creșterii eficienței sale;

3. *Obiectivele specifice departamentului de formare a formatorilor*

3.1. Consolidarea corpului personalului de instruire al Institutului Național al Magistraturii;

3.2. Adoptarea unui nou Statut al personalului de instruire al Institutului Național al Magistraturii;

3.3. Creșterea numărului de acțiuni de formare dedicate personalului de instruire al Institutului Național al Magistraturii;

3.4. Actualizarea procedurii de evaluare a personalului de instruire al Institutului Național al Magistraturii;

3.5. Implicarea personalului de instruire în activitățile derulate de Institutului Național al Magistraturii;

4. *Obiective specifice departamentului de concursuri, examene și politici publice*

4.1. Optimizarea metodelor de selecție a viitorilor magistrați, atât pentru admiterea la Institutului Național al Magistraturii, cât și pentru admiterea în magistratură în condițiile art. 33 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

4.2. Profesionalizarea comisiilor de concurs sau examen, prin crearea unei bazine de specialiști din care să fie selectați membrii acestora;

4.3. Uniformizarea procedurilor de concurs sau examen sub aspectul metodologiei de organizare și desfășurare a acestora;

Din cuprinsul proiectului transmis, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține faptul că, în coordonatele legislative care asigură organizarea, funcționarea și atribuțiile Institutului Național al Magistraturii, Strategia Institutului pentru perioada 2018-2020 se subsumează direcțiilor generale stabilite prin Strategia de dezvoltare a

sistemului judiciar 2015-2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1155/2014, prin Planul de acțiune pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a sistemului judiciar 2015-2020, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 282/2016, precum și prin Strategia națională anticorupție pe perioada 2016-2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 583/2016, cu luarea în considerare a recomandărilor Comisiei Europene formulate în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare și a principiilor fundamentale ale formării judiciare adoptate de Rețeaua Europeană de Formare Judiciară (EJTN/RIEJ).

În acest sens, se constată că Strategia Institutului Național al Magistraturii pentru perioada 2018-2020 stabilește obiective a căror realizare va fi inevitabil influențată de evoluția cadrului legislativ ce guvernează sistemul judiciar, Institutul urmând să își asume rolul cuvenit, alături de celelalte instituții și autorități responsabile, pentru a face față provocărilor ce vor fi generate de modificarea legilor justiției.

Conform dispozițiilor art. 103 alin. 1 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Institutul Național al Magistraturii este instituția publică cu personalitate juridică, aflată în coordonarea Consiliului Superior al Magistraturii, care realizează formarea inițială a judecătorilor și procurorilor, formarea profesională continuă a judecătorilor și procurorilor în funcție, precum și formarea formatorilor, în condițiile legii.

Având în vedere obiectivele stabilite în cuprinsul Strategiei Institutului Național al Magistraturii pentru perioada 2018 – 2020, luând în considerare importanța formării profesionale inițiale și a formării profesionale continue realizate de către Institutului Național al Magistraturii, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii va dispune aprobarea Strategia Institutului Național al Magistraturii pentru perioada 2018-2020.

Pentru aceste considerente, în temeiul dispozițiilor ulterioare art. 36 alin. 1 lit. j) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, cu modificările ulterioare, precum și al prevederilor art. 103 alin. 1 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările,

prin vot direct și secret, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți, respectiv 18 voturi pentru aprobare și 1 vot împotriva;

PLENUL
CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII
HOTĂRĂȘTE

Art.1 - Aprobă Strategia Institutului Național al Magistraturii pentru perioada 2018-2020.

Art.2 - Prezenta Hotărâre nr. 683 din 14 iunie 2018 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii se comunică Institutului Național al Magistraturii, precum și Direcției resurse umane și organizare, pentru a fi pusă în aplicare, conform legii.

Dată în București, la data de 14 iunie 2018

Președinte,

Judecător Simona Camelia MARCU

STRATEGIA INSTITUTULUI NAȚIONAL AL MAGISTRATURII PENTRU PERIOADA 2018-2020

I. Introducere

Institutul Național al Magistraturii (INM) este instituția publică având personalitate juridică, aflată în coordonarea Consiliului Superior al Magistraturii (CSM), care realizează formarea inițială a judecătorilor și procurorilor, formarea profesională continuă a judecătorilor și procurorilor în funcție, precum și formarea formatorilor, în condițiile legii.

Cadrul legal pentru organizarea, funcționarea și atribuțiile INM este stabilit prin dispozițiile Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, ale Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor și ale Legii nr. 317/2004 privind organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii, republicate, cu modificările și completările ulterioare, precum și prin prevederile Regulamentului Institutului Național al Magistraturii, aprobat prin Hotărârea Plenumului CSM nr. 127/2007, cu modificările și completările ulterioare.

În aceste coordonate legislative, Strategia INM pentru perioada 2018-2020 se subsumează direcțiilor generale stabilite prin Strategia de dezvoltare a sistemului judiciar 2015-2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1155/2014, prin Planul de acțiune pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a sistemului judiciar 2015-2020, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 282/2016, precum și prin Strategia națională anticorupție pe perioada 2016-2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 583/2016, cu luarea în considerare a recomandărilor Comisiei Europene formulate în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare și a principiilor fundamentale ale formării judiciare adoptate de Rețeaua Europeană de Formare Judiciară (EJTN/REFJ).

În cadrul creat de aceste documente programatice, INM are misiunea de a contribui, în limita competențelor sale legale, la îndeplinirea unor obiective strategice și specifice precum cele referitoare la consolidarea statutului magistraților și îmbunătățirea modalităților de recrutare, evaluare și promovare a magistraților, dezvoltarea capacității sale instituționale în vederea îmbunătățirii procesului de formare la nivelul sistemului judiciar, consolidarea integrității în cadrul sistemului judiciar prin promovarea măsurilor anticorupție și a standardelor etice profesionale, reducerea duratei procedurilor judiciare, unificarea practicii judiciare și pregătirea profesională interdisciplinară a participanților la înfăptuirea actului de justiție.

Contribuția INM la atingerea acestor obiective va continua să fie guvernată de respectarea principiului implicării active a INM în dezvoltarea sistemului judiciar, al profilului european al magistratului român și cel al colaborării în plan intern și extern.

Strategia INM pentru perioada 2018-2020 stabilește obiective a căror realizare va fi inevitabil influențată de evoluția cadrului legislativ ce guvernează sistemul judiciar, INM trebuind să-și asume rolul cuvenit, alături de celelalte instituții și autorități responsabile, pentru a face față provocărilor ce vor fi generate de modificarea legilor justiției.

În acest context, INM identifică următoarele direcții prioritare: creșterea calității actului de formare, ca fundament al creșterii calității actului de justiție, adaptarea programelor de formare inițială și continuă la nevoile sistemului judiciar, abordarea multidisciplinară și interprofesională a formării, oferirea de instrumente și metodologii menite să formeze și să dezvolte abilități, dezvoltarea componentei internaționale a formării, responsabilizarea beneficiarilor formării prin conștientizarea rolului social al actului de justiție, consolidarea corpului personalului de instruire, asigurarea rigorii, eficienței și transparenței proceselor de recrutare și evaluare, atât în ceea ce privește intrarea în profesie și parcursul carierei magistraților, cât și în ceea ce privește personalul de instruire.

Având în vedere aceste priorități, precum și faptul că de-a lungul timpului, activitatea INM a crescut și s-a diversificat constant pe toate componentele aflate în competența sa, potrivit legii (formare inițială și continuă, recrutare, formare și evaluare de formatori, organizare de concursuri și examene, relații internaționale, management instituțional și activitate economico-financiară), continuarea dezvoltării capacității instituționale a INM, prin asigurarea resurselor umane și materiale necesare funcționării acestuia, constituie premisa realizării obiectivelor pe care INM și le propune. În urma unor demersuri repetate, INM a reușit să obțină, în 2017, aprobarea măririi cu 10 posturi a schemei de personal, urmând a se avea în vedere, cu prioritate, consolidarea compartimentului de achiziții publice și crearea unui compartiment propriu de tehnologia informației, esențiale pentru asigurarea continuității, modernizarea și creșterea eficienței formării.

II. Obiective specifice

1. Obiective specifice departamentului de formare inițială

Programele de formare inițială dezvoltate în cadrul INM urmăresc, în principal, creșterea calității actului de justiție prin creșterea calității actului de formare și adaptarea programelor de studiu la nevoile sistemului judiciar.

În procesul de elaborare, implementare și evaluare a programelor de formare sunt avute în vedere principiile fundamentale ale formării judiciare adoptate de Rețeaua Europeană de Formare Judiciară (EJTN/REFJ), care atestă importanța și caracterul specific al formării, de care trebuie să beneficieze judecătorii și procurorii într-o societate democratică.

Pomind de la premisa că formarea inițială nu trebuie să se limiteze la însușirea cunoștințelor juridice, fiind necesar să contribuie la dezvoltarea de valori și competențe profesionale și să reflecte în mod constant nevoile de formare identificate la nivelul sistemului judiciar, la nivelul departamentului de formare inițială s-au conturat următoarele obiective specifice:

1.1. Asigurarea caracterului preponderent practic al formării

Formarea profesională a auditorilor de justiție se axează pe aprofundarea cunoștințelor și formarea abilităților necesare pentru exercitarea profesiilor de judecător și procuror. În acest scop, un accent deosebit se va pune pe efectuarea unor activități preponderent practice.

Auditorii de justiție vor lua contact nemijlocit cu activitatea instanțelor și a parchetelor încă din primul an de studiu, iar pe parcursul celui de al doilea an de studiu accentul va fi pus pe efectuarea de stagii practice în instanțe și parchete.

În cadrul activității desfășurate la INM, caracterul practic al formării va fi asigurat, în egală măsură, prin realizarea de procese și mini-secvențe simulate. În cadrul acestora, abordarea va fi una pluridisciplinară, coordonarea fiind realizată de către echipe de formatori având specializări diferite. Astfel, alături de formatorii din catedrele de drept penal și drept civil vor participa la aceste activități și formatori ai altor discipline precum comunicare, dezvoltare personală, etică, astfel încât, la final, auditorilor de justiție să le fie furnizat un feed-back din perspectivă multiplă, integrată, pe toate palierele pregătirii profesionale.

1.2. Asigurarea unei formări complexe

Pentru accentuarea componentei formării care privește dezvoltarea abilităților non-juridice, se va urmări responsabilizarea auditorilor de justiție prin conștientizarea rolului social al actului de justiție și, implicit, prin interiorizarea conceptului de disciplină judiciară, în contextul abordării unor domenii de formare precum etica și deontologia profesională, comunicarea și dezvoltarea personală, elemente de istorie și filozofie a dreptului, sociologie și psihologie.

Corelativ cu preocuparea privind optimizarea metodelor de selecție a auditorilor de justiție, INM își propune, totodată, ca prin programele de formare implementate să contribuie, în rândul

auditorilor de justiție, la dezvoltarea gândirii critice și a capacității de argumentare, la realizarea de raționamente logice, interpretări și conexiuni, esențiale în exercitarea profesiei de judecător, respectiv procuror.

În același context, al preocupării pentru dezvoltarea abilităților non-juridice, se va menține și în viitor, în programele de formare, obligativitatea cu privire la studiul unei limbi de circulație internațională, la alegere între limba engleză și limba franceză. Cunoașterea acestora va facilita auditorilor de justiție accesul la jurisprudența CEDO și CJUE, la studii de specialitate redactate în limbile engleză/franceză, și, totodată, la programe de pregătire având o componentă externă adresate acestora. INM își propune ca, în viitor, parcurgerea sesiunilor de formare lingvistică de către auditorii de justiție să se finalizeze cu eliberarea unor atestate cu privire la nivelul de cunoștințe dobândit, în scopul de a-i sprijini în demersuri profesionale ulterioare de înscriere și participare la astfel de activități comportând o componentă externă.

De asemenea, vor fi avute în vedere consolidarea parteneriatelor instituționale existente și dezvoltarea unor noi, în scopul diversificării tipurilor de stagiu adresate auditorilor de justiție: Ministerul Justiției – Direcția Națională de Probațiune, Inspectoratul General al Poliției Române – Institutul Național de Criminalistică, Administrația Națională a Penitenciarelor, Curtea Constituțională a României, Uniunea Națională a Barourilor din România, Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești, Institutul Notarial Român, Ministerul Muncii și Justiției Sociale - Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, Ministerul Afacerilor Externe - Agentul Guvernamental pentru Curtea Europeană a Drepturilor Omului și Agentul Guvernamental pentru Curtea de Justiție a Uniunii Europene, Parlamentul României – Consiliul Legislativ.

Având în vedere necesitatea formării unui tip de magistrat adaptat realităților și adaptabil din perspectiva provocărilor evoluției alerte a societății, vor fi organizate și în viitor evenimente și activități extracurriculare, care să contribuie la dezvoltarea abilităților non-juridice ale viitorilor judecători și procurori și la formarea unei viziuni de ansamblu asupra problemelor societății. O atenție deosebită se va acorda, în acest context, studiului combaterii discriminării, violenței domestice, dar și abordării unor aspecte legate de protecția persoanelor cu dizabilități.

1.3. Asigurarea caracterului pluridisciplinar și interdisciplinar al formării

În cadrul programelor de formare abordarea va fi pluridisciplinară și integrată, prin valorificarea atât a informațiilor și cunoștințelor care țin de disciplinele fundamentale – drept civil, drept procesual civil, drept penal, drept procesual penal – cât și a aspectelor specifice unor discipline incidentale, precum protecția internațională a drepturilor omului și dreptul Uniunii Europene. Se va urmări, astfel, abordarea corelată a jurisprudenței CEDO, a dreptului Uniunii Europene și a jurisprudenței CJUE cu problemele de drept intern, tematicile acestor discipline urmând a fi elaborate prin strictă raportare la tematicile disciplinelor fundamentale și corelate cu acestea.

În conținutul programelor de formare inițială vor fi incluse și în perioada următoare și alte domenii juridice de formare în afara dreptului civil și dreptului penal, necesare auditorilor de justiție

în vederea unei bune pregătiri pentru exercitarea profesiei în primii ani de activitate: litigii cu profesioniștii, dreptul familiei, drept constituțional, drept administrativ, criminalistică, psihologie judiciară, medicină legală etc.

În contextul eforturilor de realizare a pluridisciplinarității și a interdisciplinarității formării un rol important îl va avea Consiliul Pedagogic al INM, care reunește titularii de discipline și reprezentanții coordonatorilor de practică. Acest cadru va facilita, astfel, schimbul de informații și opinii între formatorii aparținând diverselor catedre, asigurând „vizibilitate” tuturor domeniilor și necesităților de formare pe fiecare segment, dar și corelarea programelor de studiu aferente, într-un concept integrat.

1.4. Consolidarea caracterului unitar al formării și evaluării

Asigurarea unei formări inițiale unitare tuturor auditorilor de justiție reprezintă una dintre preocupările principale ale INM. În acest scop, departamentul de formare inițială își propune încurajarea dialogului între formatorii de formare inițială și coordonatorii de practică.

Un rol esențial în aducerea la îndeplinire a acestui obiectiv îl au formatorii cu normă întreagă, care au și atribuții cu privire la elaborarea, identificarea și punerea la dispoziție a unor instrumente de lucru comune (planuri de seminar, materiale didactice) destinate uzului tuturor formatorilor implicați în realizarea procesului de formare a auditorilor de justiție din anul I.

În ceea ce îi privește pe auditorii de justiție aflați în cel de-al doilea an de studiu, departamentul de formare inițială își propune, în vederea asigurării caracterului unitar al formării, continuarea demersurilor privind derularea sistematică a unor programe de monitorizare a activității acestora și a coordonatorilor de practică pe parcursul programului de stagiu și menținerea unui dialog permanent între INM și coordonatorii de practică din cadrul instanțelor și parchetelor.

Departamentul de formare inițială va avea în vedere, de asemenea, elaborarea unor „portofolii instituționale”, aferente fiecărui domeniu de formare, care să conțină caiete ale formatorilor, metodologii comune, diverse tipuri de materiale standardizate, modele de acte specifice diverselor tipuri de proceduri etc., utilizabile în mod unitar în beneficiul auditorilor de justiție.

În ceea ce privește evaluarea auditorilor de justiție, în scopul asigurării unui caracter unitar și cât mai obiectiv al acesteia, se va avea în vedere creșterea ponderii în media finală a rezultatelor evaluărilor de tip obiectiv, cum sunt testările scrise, temele, actele redactate, lucrările scrise comune. Criteriile de evaluare continuă vor fi reflectate și în viitor în fișele de evaluare continuă aprobate de Consiliul Științific și aduse la cunoștința auditorilor de justiție și a personalului de instruire, pentru unitate de aplicare, la începutul anului de formare.

1.5. Diversificarea metodelor de formare utilizate

Atingerea obiectivelor care privesc conținutul programului de formare inițială depinde, printre altele, de tipul de acțiuni de formare ales (conferințe, seminare, procese simulate, vizite de studiu și stagii), precum și de metodele de instruire utilizate. Acestea vor fi alese în funcție de

nevoile auditorilor de justiție și de nivelul acestora, punându-se accentul pe capacitatea de a interpreta și aplica dreptul, pe antrenarea logicii juridice. O pondere importantă o vor avea activitățile care tind să reproducă activitatea curentă a magistraților.

Formarea se va realiza cu prioritate prin intermediul metodelor de pregătire profesională moderne care presupun implicarea activă a participanților, precum: dezbateri, discuții, prezentări, lucrul în grupuri mici, jocuri de rol, asaltul de idei, vizionarea de filme, mese rotunde, discuții moderate de auditorii de justiție, discuții individuale cu auditorii de justiție.

1.6. Implicarea auditorilor de justiție în activități extracurriculare – naționale și internaționale

În contextul preocupării constante pentru o formare pluralistă și pentru dezvoltarea unui spirit deschis al viitorilor magistrați, INM își propune încurajarea acestora de a se implica și în activități desfășurate în afara curriculei obligatorii, cum sunt programele de schimb derulate în parteneriat cu alte școli și instituții externe responsabile cu formarea judecătorilor și procurorilor, sub egida Rețelei Europene de Formare Judiciară și nu numai.

Totodată, auditorilor de justiție le va fi oferită posibilitatea de a se înscrie și de a participa la competiții internaționale adresate viitorilor judecători și procurori, organizate, de asemenea, sub egida Rețelei Europene de Formare Judiciară (ex. THEMIS), la școli de vară naționale și internaționale deschise auditorilor de justiție, la stagii și vizite de studiu în cadrul unor instituții cu activitate relevantă, precum și la alte activități.

În același context, INM își propune încurajarea și susținerea auditorilor de justiție în ceea ce privește implicarea acestora în activitățile aferente publicării revistei THEMIS – revistă de specialitate juridică în care auditorii de justiție și personalul de instruire au posibilitatea de a publica articole, studii de specialitate sau alte lucrări cu caracter juridic.

2. Obiective specifice departamentului de formare continuă

2.1. Creșterea calității activității de formare continuă

Acest deziderat presupune, în primul rând, definirea conceptului și identificarea caracteristicilor unei formării de calitate.

În urma acestui demers, au fost identificate o serie de valențe ale unei astfel de formări. Astfel, se va putea considera că o acțiune de formare este valoroasă în măsura în care ea răspunde unei nevoi reale de formare, iar răspunsul este prompt, riguros din punct de vedere științific, complet și ușor de asimilat. O serie de factori concură în acest proces, fiecare dintre aceștia fiind esențial în atingerea rezultatului: identificarea acelor arii ale dreptului în care există lacune în formarea magistraților, alegerea celor mai potrivite metode de formare în materia respectivă, identificarea acelor specialiști care pot oferi informațiile necesare sau abordarea ideală a unei anumite teme.

Nu în ultimul rând contribuie la reușita formării identificarea, atunci când este cazul, a mijloacelor care permit transmiterea informației către un număr mare de destinatari, respectiv identificarea instrumentelor apte să atingă un anumit rezultat scontat.

Apreciem că o formare este de calitate în măsura în care aceasta are aptitudinea de a crește în mod real calitatea actului de justiție pe care îl realizează beneficiarii respectivei formări. Desigur, această influență poate fi una directă și imediată, ca în cazul unui seminar care își propune să prezinte o serie de modificări legislative pe care magistratul urmează să le aplice în mod curent în activitatea pe care o desfășoară sau ca în cazul unor dezbateri care își propun unificarea practicii judiciare.

În același timp, influența formării poate fi una indirectă, subtilă: dobândirea de cunoștințe interdisciplinare, comunicarea cu alte profesii din cadrul sistemului judiciar, creșterea abilităților și performanțelor tehnice ale magistraților pot influența în mod substanțial modul de abordare, dar și rezultatele muncii magistraților. Îmbunătățirea capacității de comunicare a acestora, dobândirea de cunoștințe în domeniul limbilor străine sau a dreptului comparat, schimbarea mentalităților prin intermediul unor contacte cu alte culturi juridice, cultivarea apartenenței la spațiul comun european, conștientizarea statutului de magistrat european constituie elemente de natură a îmbunătăți actul de justiție, drept pentru care pot fi considerate atribute ale unei formări de calitate.

Astfel, ca elemente strategice noi, INM își propune:

- Să mute accentul de pe dobândirea de cunoștințe spre dobândirea de abilități, să creeze și să pună la dispoziția magistraților *instrumente apte să formeze și să dezvolte abilități*. Se înscriu în această direcție inițiative cum sunt organizarea de seminarii în materia tehnicilor de audiere sau în materia administrării probatoriului, elaborarea de ghiduri de bune practici în aceste materii, dar și în alte domenii de interes, cum ar fi audierea minorului sau managementul judiciar;
- *Creșterea ponderii și importanței abordării multidisciplinare în cadrul activităților de formare organizate*, în special în acele materii unde complexitatea cauzei impune cunoștințe aprofundate ale materiei, dar și *cooperarea cu alți specialiști sau alte instituții*, în cadrul unor parteneriate;
- Asigurarea unei *abordări interprofesionale* a formării: se propune deschiderea căii dialogului cu celelalte profesii din cadrul sistemului judiciar, dar și a comunicării deschise între magistrați și restul societății, cu convingerea că aceasta va avea un efect benefic nu doar asupra imaginii sistemului judiciar, ci și asupra calității actului de justiție, în general.

În același timp, INM își propune să realizeze o formare care, prin soluțiile identificate:

- *oferă informații complete și riguroase din punct de vedere științific;*
- *răspunde unor nevoi reale ale sistemului și ale societății;*
- *este flexibilă și adaptabilă, răspunzând prompt nevoilor identificate;*

▪ este coerentă, și, în același timp, diversificată, proporțional cu diversitatea cererii de formare;

▪ se coordonează cu formarea realizată în cadrul celorlalte profesii judiciare și cu formarea realizată pe plan european;

▪ este ușor de asimilat, utilizând metode didactice care să faciliteze procesul de învățare; metodele didactice trebuie să fie întotdeauna adaptate obiectivului urmărit, cu un accent pe interactivitate;

▪ se bucură de o atentă selecție a participanților, urmărind întotdeauna să se adreseze magistraților în a căror activitate formarea respectivă este aptă să aducă beneficii efective.

2.2. Dezvoltarea componentei internaționale a activității de formare continuă

Integrarea României în spațiul juridic european a avut semnificația transformării judecătorului român într-un judecător european, cu toate consecințele ce decurg de aici, aplicarea directă a dreptului comunitar și a jurisprudenței Curții Europene de Justiție și a Curții Europene a Drepturilor Omului fiind doar una dintre acestea.

În acest context, unul din obiectivele declarate ale strategiilor anterioare ale INM a fost asumarea de către INM a rolului de formator pe „piața” europeană a educației juridice. Se propunea dezvoltarea unei culturi juridice europene veritabile, bazate pe diversitatea sistemelor juridice ale statelor membre și pe unitatea asigurată de dreptul european, întărirea cooperării la nivel european a magistraților, precum și implicarea INM în programele europene și regionale în domeniu.

Acest obiectiv a fost urmărit în mod constant, fiind una din liniile directoare ale politicii INM pe plan extern: statutul de membru al EJTN (membru în Comitetul de Pilotaj și în toate grupurile de lucru) a permis INM să se implice în toate proiectele rețelei, să se afirme ca un partener activ și responsabil, având de multe ori rolul de promotor al unor idei noi, identificând soluții care au fost apoi preluate în cadrul rețelei. Anvergura implicării INM în activitățile rețelei (numărul mare de magistrați români care participă la toate activitățile desfășurate în cadrul EJTN plasează România în primele 4-5 state europene) și calitatea contribuției sale (formatori INM sunt implicați ca experți în toate proiectele EJTN, cu evaluări excelente, INM este promotorul unor noi proiecte de anvergură ale EJTN, cum e programul ALAKOS) situează INM, la momentul evaluării realizării obiectivelor strategiei anterioare, în rândul școlilor europene de elită pe plan european.

Acceași poziție activă a fost adoptată de INM și în cadrul AEJTN, precum și în cadrul relației cu celelalte școli și instituții de formare europene cu care INM a dezvoltat relații bilaterale: Școala de Magistratură din Franța, Olanda, Polonia, Italia, Spania, Belgia, Bulgaria sau ERA.

Imaginea și statutul pe care INM și le-a construit în această perioadă vor trebui consolidate prin continuarea implicării INM în toate activitățile rețelei din care face parte, prin afirmarea unui rol și a unor poziții strategice în cadrul activităților pe care aceste entități le desfășoară.

Creșterea participării auditorilor de justiție și a magistraților români în cadrul tuturor componentelor Programului de schimb și oferirea unui număr mai mare de locuri magistraților

străini care doresc să beneficieze de stagii în România, implicarea INM în toate programele derulate de EJTN prin facilitarea participării unui număr cât mai mare de magistrați români și prin includerea formatorilor INM și a experților români în aceste programe, implicarea specialiștilor români în elaborarea de cursuri și materiale EJTN, menținerea statutului de membru în organele de conducere și în grupurile de lucru ale EJTN vor fi toate mijloace prin care INM poate să își consolideze poziția internațională și să dezvolte componenta internațională a formării pe care o realizează.

De asemenea, *relațiile bilaterale cu școlile europene* vor trebui dezvoltate și diversificate, fie prin consolidarea parteneriatelor existente, fie prin încheierea de noi parteneriate cu alte școli de magistratură sau instituții europene de formare.

Crearea Rețelei naționale a judecătorilor-coordonatori în materia dreptului Uniunii Europene (EuRoQuod)¹ a reprezentat un progres real în deschiderea sistemului judiciar românesc către dreptul european.

Având în vedere accentul pe care Parlamentul European îl va pune în viitor pe instituția judecătorilor-coordonatori, INM va trebui să urmărească *dezvoltarea acestei rețele, formarea membrilor săi, realizarea unei conectări efective cu rețelele europene similare.*

Mai mult, INM trebuie să continue să își deschidă propriile activități de formare magistraților europeni, acest fapt fiind de natură să popularizeze activitățile INM, sporindu-i prestigiul pe plan european. Experiența anilor anterior a dovedit că acesta este un mijloc eficient de creștere a sentimentului apartenenței la categoria magistratului european pentru judecătorii și procurorii români.

Participarea unor magistrați din diferite state ale Europei la seminariile dedicate magistraților români, precum și utilizarea unor *formatori străini de prestigiu* au aptitudinea de a crește valoarea activităților INM, prin accentuarea reală a componentei europene a acestora.

O altă preocupare în vederea îndeplinirii acestui obiectiv strategic va trebui să vizeze *creșterea importanței dreptului european și a drepturilor omului* în cadrul programului de formare anual oferit de INM, precum și diversificarea formării în aceste domenii.

Pentru ca dezvoltarea acestei componente să aibă o bază temeinică, *formarea magistraților români în materia limbilor străine* va trebui și ea încurajată și dezvoltată. Importanța unei astfel de formări este subliniată și în proiectul de Rezoluție a Parlamentului European referitor la formarea judiciară și judecătorii-coordonatori nr. 2012/2864 (RSP).

¹ Proiect aprobat prin Hotărârea Plenului CSM nr.520/14.06.2012. Rețeaua reunește într-o primă fază 43 de judecători, desemnați de către curțile de apel în raza cărora își desfășoară activitatea și de către Înalta Curte de Justiție și Casație, coordonați la nivel central de un formator cu normă întreagă în cadrul INM, membru al catedrei de drept al Uniunii Europene. Obiectivul final este dezvoltarea unei rețele formate din câte un judecător-coordonator din fiecare instanță din țară, de la toate gradele de jurisdicție, sau chiar din fiecare secție, acolo unde necesitățile o impun.

INM își propune, așadar:

- crearea unui *Departament de Relații și Programe Internaționale*, care să permită Institutului să aplice, în calitate de lider de proiect, pentru finanțarea din surse externe a activităților proprii; în acest context, se propune dezvoltarea capacității instituționale a INM, prin crearea unui serviciu de achiziții publice și a unui departament juridic, capabile să susțină activitatea administrativă specifică derulării de programe cu finanțare externă;
- această inițiativă va fi completată de dezvoltarea relațiilor bilaterale cu școli și institute de formare europene, cu scopul creșterii numărului de programe internaționale realizate în cooperare cu aceste instituții;
- creșterea numărului de judecători și procurori români implicați în programe internaționale;
- creșterea implicării și a rolului INM în activitățile rețelelor din care face parte, cu menținerea statutului său de membru în organele de conducere și în grupurile de lucru ale acestor rețele;
- creșterea rolului *EuRoQuod*, formarea membrilor acesteia și conectarea ei cu celelalte rețele similare la nivel european;
- introducerea componentei europene în cât mai multe activități de formare realizate de INM – deschiderea acțiunilor proprii la participarea magistraților și formatorilor străini;
- creșterea importanței formării în domeniul dreptului european și în cel al drepturilor omului, diversificarea formării în aceste domenii;
- dezvoltarea de programe care să promoveze formarea magistraților români în materia limbilor străine.

2.3. Creșterea ponderii și calității activităților de formare continuă descentralizată

Dezvoltarea formării continue descentralizate prezintă avantaje importante, dacă se au în vedere implicarea minimă a unor resurse umane și bugetare din cadrul INM și, pe de altă parte, aportul suplimentar important de resurse umane și, în funcție de necesitățile programului, bugetare, din partea instanțelor și parchetelor co-organizatoare.

Totodată, flexibilitatea domeniilor obligatorii ale fiecărui PFCD este de natură să favorizeze, în ipoteza unei nevoi de formare nou apărute (de ex. modificări legislative), posibilitatea unei reacții prompte din partea INM și derularea programului de pregătire în cadrul formării descentralizate.

Pe de altă parte, un avantaj major îl constituie implicarea și experiența responsabililor de formarea continuă descentralizată, cunoașterea problematicii și a nevoilor de formare din instanțele și parchetele în care aceștia își desfășoară activitatea.

Astfel, acest obiectiv strategic se bazează pe recunoașterea importanței prezente și viitoare a activității de formare continuă descentralizate, pe rolul și valorizarea responsabililor de formarea continuă descentralizată din cadrul instanțelor și parchetelor.

Se propune atingerea unei complementarități al acestui palier de formare cu formarea continuă centralizată, prin creșterea ponderii și asigurarea unei formări de calitate la nivel

descentralizat, urmând ca la nivel centralizat să fie organizate în principal activitățile cu o durată mai mare de timp, întâlnirile naționale pentru unificarea practicii neunitare, seminariile cu participare internațională, conferințe.

Așadar, în cadrul acestui obiectiv INM își propune:

- dezvoltarea unor politici de stimulare și cointeresare a responsabililor de formarea descentralizată;
- consolidarea rețelei responsabililor cu formarea continuă descentralizată prin încurajarea continuității în funcție și îmbunătățirea comunicării în interiorul sistemului FCD;
- creșterea implicării responsabililor cu formarea descentralizată în activitățile INM: informarea lor permanentă cu privire la activitățile INM, implicarea lor în diseminarea informațiilor relevante pentru magistrați, consultarea lor în elaborarea programelor și politicilor INM;
- continuarea finanțării unor programe comune în domeniile obligatorii și în cadrul proiectelor cu finanțare externă și încurajarea extinderii acestora și la alte forme de colaborare: între curți de apel și/sau parchete, precum și între instanțe și parchete și alte instituții;
- creșterea numărului de activități comune încredințate spre organizare curților de apel și de parchetelor de pe lângă acestea;
- continuarea sprijinului acordat prin identificarea formatorilor pentru activitățile desfășurate de curțile de apel și de parchetele de pe lângă curțile de apel și plata onorariului acestora, a cheltuielilor privind cazarea, transportul și masa acestora;
- îmbunătățirea modului de evaluare a calității formării oferite în cadrul programului de formare continuă descentralizată;
- elaborarea ghidului responsabilului de formarea continuă descentralizată, document detaliat necesar îndeplinirii tuturor atribuțiilor încredințate acestora prin programele de formare continuă la nivel descentralizat și prin Regulament; documentul va avea ca anexe modele de plan de formare continuă descentralizată, raport seminar, fișă de evaluare ș.a.
- crearea unei baze de date interactive privind seminariile de formare continuă descentralizată conținând următoarele tipuri de informații: programe de formare continuă descentralizată anuale, planurile de formare continuă descentralizată ale curților de apel și ale parchetelor de pe lângă curțile de apel, liste de participanți la seminariile de formare continuă descentralizată și materiale didactice utilizate în formarea continuă descentralizată;
- crearea unui forum al responsabililor de formarea continuă descentralizată, care să ofere răspunsuri la întrebări frecvente privind repartizarea atribuțiilor și cadrul legal al formării continue la nivel descentralizat și să accentueze schimbul de experiență între aceștia privind metodologia de organizare a activităților de formare continuă descentralizată, sursele de finanțare, alcătuirea planurilor sau proiectelor anuale.

2.4. Creșterea importanței tehnologiilor moderne în cadrul formării continue

Începând cu toamna anului 2011, INM a introdus o metodă nouă de formare, care presupune transmiterea în direct pe site-ul INM a unor conferințe naționale organizate în materia noilor coduri.

Formatul propus a vizat împărțirea tematicii noilor coduri în patru mari unități, fiecare urmând să facă obiectul câte unei conferințe separate. Formatorii pentru această serie de conferințe au fost cadre didactice din cadrul facultăților de drept, specialiști și autori de renume, judecători cu o înaltă specializare în materie, membri în comisia de elaborare a noilor coduri.

Pentru persoanele care, din diferite motive, nu au avut posibilitatea de a le vizualiza în direct, conferințele au fost înregistrate video și au fost postate pe pagina de internet a INM. Dezbaterile au fost consemnate de experții INM, materialul scris fiind cuprins într-o serie de broșuri care au fost transmise instanțelor și plasate pe site-ul INM.

Având în vedere succesul acestei inițiative, INM propune continuarea și diversificarea acestei modalități de formare, întrucât prezintă avantajul aducerii la cunoștința unui public *șintă foarte larg a modificărilor legislative aduse prin acte normative de mare anvergură.*

INM își propune să folosească această tehnologie a transmiterii on-line și a înregistrării acțiunilor de formare pentru a *deschide accesul la cele mai interesante seminarii de practică neunitară* pe care le va organiza, accesul la aceste seminarii urmând a fi asigurat curților de apel și parchetelor pe bază de parolă. Magistrații care vor urmări dezbaterile on-line vor avea, grație acestui sistem, posibilitatea de a pune întrebări în timp real formatorului sau de a răspunde colegilor aflați în seminar. Și aceste seminarii vor fi înregistrate și postate pe site-ul INM.

Pentru transmiterea de informații punctuale, practice sau teoretice, se propune continuarea dezvoltării de *webinare*, instrumente care s-au dovedit a avea un potențial interesant.

Trebuie subliniate avantajele semnificative din punct de vedere financiar ale acestor soluții tehnice, raportul dintre numărul de magistrați formați și fondurile utilizate în acest scop fiind un argument absolut în acest sens.

Utilizarea mijloacelor moderne de formare este încurajată și de Parlamentul European în proiectul de Rezoluție referitor la formarea judiciară și judecătorii-coordonatori nr. 2012/2864 (RSP).

În concluzie, se vor avea în vedere:

- *transmiterea on-line și postarea pe site-ul INM a înregistrării conferințelor organizate în materia noilor coduri;*
- *transmiterea on-line și postarea pe site-ul INM a înregistrării celor mai interesante seminarii realizate în materia unificării practicii judiciare;*
- *continuarea dezvoltării și derulării de webinare.*

2.5. Dezvoltarea și tehnologizarea departamentului, în vederea modernizării acestuia, a optimizării activității sale și a creșterii eficienței sale

În realizarea acestui obiectiv, se propune:

▪ Crearea unui departament IT cu angajați proprii în cadrul INM

De foarte mulți ani INM funcționează, în ceea ce privește partea de IT, prin externalizarea serviciilor. În urma dezvoltării instituționale intervenite pe parcursul anilor, din punct de vedere al componentei IT (rețea, strategie de dezvoltare, aplicații) INM a stagnat sau a evoluat foarte încet, în condițiile în care tehnologia a avansat foarte rapid în ultimii 15 ani. Una dintre cauzele acestei situații de fapt este lipsa unei strategii de dezvoltare pe termen lung în această materie. Mai mult, contractul pentru serviciile IT, fiind reînnoit în fiecare an, societatea comercială și personalul care deservește INM nu sunt cointeresați în dezvoltarea unei strategii pe termen lung.

Astfel, crearea unui departament IT compus din angajați specializați pe partea de rețea și hardware, respectiv angajați cu cunoștințe pe partea de dezvoltare software, ar fi în măsura să îmbunătățească situația, asigurând o politică coerentă, independentă, clară și unitară în materie de IT.

Compartimentul astfel creat ar avea o competență transversală, deserving toate departamentele și ajutând atât la dezvoltarea de aplicații adaptate nevoilor instituției, cât și a unor strategii de dezvoltare pentru fiecare departament.

▪ Transformarea site-ului INM într-un portal de informații cu accent pe formarea profesională a magistraților

Pentru a veni în ajutorul magistraților, noul site al INM ar trebui să permită informarea judecătorilor și procurorilor în funcție cu privire la posibilitățile de formare pe care le oferă INM și alte entități din țară și din afara țării, entități cu care INM este partener, dar și să pună la dispoziția publicului-țintă resursele de informare elaborate de INM și resursele de formare on-line (Biblioteca de resurse care să conțină materiale scrise, materiale audio, video; legătura la platforma de e-streaming a INM).

Aceste direcții de dezvoltare este necesar să fie susținute prin mijloace de interacțiune cu publicul țintă în vederea informării acestuia asupra noutăților postate pe site:

- Posibilitatea ca fiecare magistrat să-și personalizeze noutățile de pe site-ul INM pe care dorește să le primească prin e-mail;
- Punerea la dispoziția magistraților de pagini RSS amănunțite (pe categorii) la care aceștia să se poată abona;
- Posibilitatea creării de conturi de utilizator pe site-ul INM și a personalizării informațiilor care să le fie afișate pe pagina personală.

▪ Dezvoltarea infrastructurii de cunoștințe a INM: crearea unei biblioteci electronice a INM care să conțină materiale scrise, audio și video

Se propune crearea unei baze de date care (biblioteci electronice) care să cuprindă materiale scrise, audio și video (înregistrări ale conferințelor, seminariilor sau altor activități) rezultate în urma activității de formare pe care o desfășoară INM.

Accesul la aceste resurse va fi permis auditorilor, judecătorilor și procurorilor. Pentru o bună regăsire a informației căutarea se va realiza prin intermediul cuvintelor-cheie.

De asemenea, INM își propune să achiziționeze o serie de abonamente la biblioteci virtuale, care să asigure accesul formatorilor INM la doctrină de cea mai bună calitate, actuală și completă.

▪ *Crearea unei platforme pentru transmisii online ale activităților de formare ale INM*

Pentru punerea în practică a obiectivului referitor la creșterea importanței tehnologiilor moderne în cadrul formării continue va fi necesară crearea unei platforme pentru transmisii online care să permită vizionarea activităților de formare continuă de către judecătorii și procurorii interesați.

3. Obiective specifice departamentului de formare a formatorilor

3.1. Consolidarea corpului personalului de instruire al INM

Contextul în care își desfășoară INM activitatea este extrem de dinamic și își găsește reflectare, anual, în politica INM privitoare la programele de formare inițială și continuă precum și în politica INM cu privire la necesarul de formatori și coordonatori de practică.

Pentru asigurarea caracterului unitar al formării în contextul schimbărilor legislative, ca și în vederea asigurării unui înalt nivel calitativ al pregătirii profesionale la nivel centralizat și descentralizat este nevoie de un număr suficient de formatori INM atât în domeniile fundamentale cât și în domeniile de strictă specializare.

Totodată, caracterul unitar al metodologiilor de instruire și perfecționarea programelor de formare, cu consecința creșterii calității și eficienței actului de formare poate fi garantat numai prin menținerea unei echipe reprezentative de formatori cu normă întreagă, recrutați cu preponderență din rândul judecătorilor și procurorilor, de natură a asigura stabilitate și coeziune corpului personalului de instruire, continuitate în implementarea direcțiilor de formare pe care INM și le-a propus și în dezvoltarea componentei de cercetare și documentare.

INM urmărește în continuare menținerea componentei mixte a personalului de instruire prin folosirea în egală măsură a formatorilor colaboratori care garantează caracterul practic al formării prin implicarea lor nemijlocită în practică. Totodată, având în vedere multitudinea domeniilor de formare generată de complexitatea și dinamica legislației care reclamă, de multe ori, specializarea magistraților în instrumentarea unui anume tip de cauze, se impune folosirea formatorilor colaboratori în considerarea experienței lor practice în acele materii, atât în cadrul formării profesionale continue cât și în cadrul formării profesionale inițiale.

O atenție aparte trebuie acordată asigurării unui număr suficient de coordonatori de practică în fiecare centru de stagiu, precum și formării anuale a acestora.

Contextul actual în care își desfășoară activitatea magistrații, apariția sau creșterea în amploare a unor fenomene sociale, mai ales în domeniul infracționalității economice (corupție, spălarea banilor, criminalitate economică, criminalitate informatică etc.), necesită cunoștințe

complexe, nu numai de drept ci și de economie, informatică ș.a. și pledează pentru atragerea, în continuare, a specialiștilor cu o altă formare decât cea juridică.

De asemenea, strategiile de reformă a sistemului judiciar pun un accent deosebit pe o abordare multidisciplinară a formării prin dezvoltarea abilităților non-juridice specifice profesiei de magistrat, prin realizarea unei comunicări eficiente între magistrați și societate, ceea ce implică continuarea formării în domenii ca management judiciar, etică și deontologie profesională, psihologie judiciară sau dezvoltare personală și a aptitudinilor didactice cu formatori din rândul magistraților dar și cu specialiști în management, comunicare cât și dezvoltarea abilităților de comunicare a judecătorilor și procurorilor. Deschiderea europeană și internațională a sistemului judiciar a determinat creșterea necesarului de formatori specializați în predarea limbilor străine, în special a limbajului juridic, abilitate care va putea fi folosită, dincolo de dezvoltarea profesională, în cooperarea juridică internațională și în stagiile la instanțe și parchete din alte state europene.

Nu în ultimul rând, în contextul derulării începând cu anul 2018, a două proiecte de mare anvergură, care se vor axa pe formarea judecătorilor și procurorilor români prin implementarea de activități care să contribuie la consolidarea capacității sale instituționale, și anume Proiectul predefinit în domeniul formării profesionale și a consolidării capacității instituționale în sistemul judiciar, în cadrul Mecanismului Financiar Norvegian 2014-2020 și Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020, Obiectivul specific 2.3 Asigurarea unei transparențe și integrități sporite la nivelul sistemului judiciar în vederea îmbunătățirii accesului și a calității serviciilor furnizate la nivelul acestuia, se preconizează derularea unui număr crescut de activități de formare inițială și continuă în domenii specifice. De aceea, INM își propune recrutarea de judecători, procurori sau alți specialiști ca formatori colaboratori, numai pentru activitățile din proiecte și pe durata de implementare a acestora, potrivit procedurilor ce vor fi stabilite în cadrul acestor proiecte.

3.2. Adoptarea unui nou Statut al personalului de instruire al Institutului Național al Magistraturii

Statutul personalului de instruire aprobat prin Hotărârea CSM nr. 531/2012, modificat și completat prin Hotărârea CSM nr. 71/2016 stabilește categoriile de personal de instruire, profilul acestui personal, drepturile și îndatoririle acestuia. De asemenea, Statutul reglementează procedura de recrutare a personalului de instruire, principiile evaluării activității acestora precum și situațiile de suspendare și încetare a activității diferitelor categorii de personal de instruire.

Ca urmare a dezvoltării constante a activităților de recrutare, evaluare ori reglementare a statutului personalului de instruire pe parcursul celor 6 ani de aplicare a Statutului, INM a identificat o serie de aspecte care impun modificări ori reformulări cu caracter general dar și unele deficiențe de proces în ce privește recrutarea personalului de instruire și, de asemenea, o eficiență scăzută a prevederilor privind procedurile de suspendare și încetare a calității de membru al personalului de instruire. Toate aceste aspecte conduc la necesitatea elaborării unui nou Statut al personalului de instruire.

3.3. Creșterea numărului de acțiuni de formare dedicate personalului de instruire al INM

Atingerea obiectivelor ce țin de conținutul formării oferite de INM depinde, printre altele, de tipul acțiunii de formare ales dar și de metodele folosite. Astfel, este necesară o diversificare și adaptare a tipurilor de activități la obiectivul specific urmărit și, de asemenea, este necesară asigurarea unei pregătiri permanente a personalului de instruire al INM în dezvoltarea cunoștințelor și abilităților didactice.

Formatorii și coordonatorii de practică nou recrutați au obligația de a participa la sesiunile de formare a formatorilor în ceea ce privește dezvoltarea abilităților didactice ale acestora. De asemenea, potrivit Statutului personalului de instruire, formatorii sau coordonatorii de practică care au obținut calificativul "satisfăcător" în urma evaluării activității anuale de formare.

În contextul dezvoltării instituționale și, în consecință al dezvoltării programelor de formare cu discipline și domenii noi, este necesară creșterea numărului de acțiuni de formare, atât pentru formatorii INM cât și pentru coordonatorii de practică, în special în contextul reînnoirii echipei de formatori cu normă întreagă.

3.4. Actualizarea procedurii de evaluare a personalului de instruire al INM

Evaluarea personalului de instruire implicat în activitățile de formare inițială și formare continuă în anul 2017, se realizează în baza Metodologiei de evaluare a personalului de instruire al INM, aprobată prin Hotărârea Consiliului științific nr. 26 din 14 decembrie 2016, completată prin Hotărârea Consiliului științific nr. 7 din 28 martie 2017, prin prisma mai multor criterii precum eficiența metodelor de formare, asigurarea caracterului interactiv al formării, eficiența seminariilor/conferințelor, prin calitatea informațiilor transmise atât în procesul de formare cât și prin materialele utilizate și utilitatea practică a cunoștințelor și abilităților dobândite, eficiența evaluării pe parcursul formării sau respectarea îndatoririlor cu caracter administrativ sau organizatoric.

Evaluarea personalului de instruire se realizează de regulă, anual, separat pentru fiecare tip de formare. Ca urmare a experienței acumulate în anii anteriori prin aplicarea prevederilor Metodologiei de evaluare a personalului de instruire au fost identificate o serie de aspecte care impun restructurarea metodologiei în ceea ce privește utilizarea și valorificarea surselor de evaluare și derularea efectivă a procesului de evaluare a personalului de instruire implicat în activitățile specifice de formare în cadrul INM fiind necesară adoptarea unei noi Metodologii de evaluare a personalului de instruire.

Această nouă metodologie presupune eficientizarea procesului de evaluare a personalului de instruire prin simplificarea surselor de evaluare utilizate în procesele de evaluare și revizuirea criteriilor de evaluare. Printre altele, se are în vedere modificarea scalei de evaluare în sensul introducerii notării aferente fiecărui criteriu de evaluare pe o scară de la 1 la 10 și coborârea pragului procentului de respondenți aferent fișelor de evaluare completate de auditorii de justiție sau de

participanții la activitățile de formare continuă până la 50% plus unu, pentru a acorda utilitate acestor surse. De asemenea, se impune o restructurare a comisiilor de evaluare a personalului de instruire implicat în activitățile de formare, în mod distinct pentru formare inițială și formare continuă, în funcție de specificul fiecărui tip de evaluare.

3.5. Implicarea personalului de instruire în activitățile derulate de INM

Statutul personalului de instruire al INM, aprobat prin Hotărârea Plenului CSM nr. 531/2012 cu modificările și completările ulterioare, definește profilul și atribuțiile personalului de instruire al INM.

Printre atribuțiile generale ale personalului de instruire se află evaluarea nevoilor de formare în cadrul formării inițiale sau continue, după caz, elaborarea și dezvoltarea programelor de studiu, respectiv elaborarea tematicii și contribuția la elaborarea și dezvoltarea programelor de formare, susținerea de seminarii și conferințe în cadrul activității de formare inițială sau continuă, dezvoltarea metodologiei de examinare, notare și evaluare a auditorilor de justiție, pentru personalul de instruire implicat în activitatea de formare inițială, coordonarea, îndrumarea și supravegherea auditorilor de justiție pe parcursul stagiului efectuat în cadrul instanțelor și parchetelor, conform programului de stagiu aprobat de CSM, pentru coordonatorii de practică, pregătirea științifică individuală permanentă prin perfecționarea continuă în domeniul de competență și al tehnicilor moderne de predare, elaborarea de materiale de studiu (suporturi de curs, caiete de seminar, ghiduri de bune practici, etc.), participarea la activități, programe și proiecte naționale și internaționale care privesc dezvoltarea instituțională, participarea în comisiile de elaborare a subiectelor, de corectare a lucrărilor, respectiv a caietelor de practică și de soluționare a contestațiilor la examenele și concursurile organizate de INM și CSM.

Corelativ cu propunerea de adoptare a unui nou Statut al personalului de instruire, INM își propune motivarea personalului de instruire al INM, în vederea implicării atât în activitățile de formare, documentare și cercetare care se află în sarcina INM cât și în activități specifice examenelor și concursurilor organizate de INM și CSM, cu respectarea domeniului de competență.

De asemenea, în vederea menținerii standardelor instituționale și creșterii constante a încrederii publice în activitatea de formare derulată de INM, Institutul își propune ca obiectiv participarea personalului de instruire al INM la activități, programe și proiecte naționale și internaționale care privesc dezvoltarea instituțională ori la sesiuni de formare a formatorilor organizate de INM.

4. Obiective specifice departamentului de concursuri, examene și politici publice

4.1. Optimizarea metodelor de selecție a viitorilor magistrați, atât pentru admiterea la INM, cât și pentru admiterea în magistratură în condițiile art. 33 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare

Conform cadrul legislativ actual, admiterea în magistratură se realizează prin concurs, în două modalități: prin INM, ca principală cale de admitere în profesie, și în condițiile art. 33 din Legea nr. 303/2004, în ambele cazuri exclusiv pe baza criteriului competenței profesionale și al bunei reputații, cu respectarea principiilor transparenței, egalității de șanse între candidați și anonimatului candidaților în cadrul probelor scrise. Pentru respectarea aceluiași standarde de exigență în evaluarea candidaților în cadrul celor două modalități de acces, procedura de selecție este identică, începând din 2012, pentru ambele tipuri de concurs.

În contextul viitoarelor modificări ale cadrului legislativ ce reglementează admiterea în profesie și al necesității de a face față necesarului de resurse umane din sistemul judiciar, evaluarea, optimizarea și adaptarea standardelor de recrutare la cerințele profilului magistratului continuă să reprezinte un obiectiv strategic al INM.

Prioritatea INM în procesul de optimizare a metodelor de selecție o reprezintă regândirea probelor de concurs și dezvoltarea aptitudinii acestora de a verifica în mod obiectiv și eficient compatibilitatea candidatului cu profilul magistratului, pe paliere multiple: cunoștințe juridice, gândire critică, cultură generală, aptitudini, motivație și elemente de etică specifice profesiei, competențe de exprimare și argumentare scrisă și orală, profil psihologic.

În acest scop, INM își propune analiza eficienței și relevanței probelor de concurs, reformarea acestora în sensul concentrării nu numai pe verificarea cunoștințelor, ci și pe aptitudinile, abilitățile și calitățile umane ale candidaților, al deplasării accentului de la capacitatea de memorare la capacitatea de a interpreta și aplica legea, de a prelucra și corela informații, de a argumenta în scris, făcând dovada unui raționament logic și corect. În cadrul acestui demers, care implică și un proces de consultare a părților interesate, INM va examina modalitățile de îmbunătățire a probelor scrise și orale actuale și oportunitatea introducerii unor noi probe scrise (ex. rezolvarea de cazuri practice, redactarea unei sinteze pe baza unei documentații date, referitoare la probleme juridice, redactarea unui eseu pe probleme juridice, verificarea cunoștințelor de cultură generală, verificarea cunoștințelor de limbă străină), necesitatea dezvoltării testelor psihologice și posibilitatea valorificării profilului psihologic rezultat în cadrul probei interviului.

Implementarea soluțiilor ce vor fi propuse va depinde, pe de o parte, de modificarea legislației primare și secundare în domeniu, iar pe de altă parte, de informarea în timp util a publicului cu privire la modificările intervenite.

În acest sens, în condițiile în care concursurile de admitere în profesie atrag, în mod constant, un număr important de candidați, din care un procent semnificativ constituit din tineri absolvenți ai facultăților de drept, și având în vedere rolul major pe care nivelul de pregătire al bazei de selecție îl

are într-un proces de selecție eficient, continuarea bunei colaborări a INM cu facultățile de drept constituie un factor important în vederea atragerii de candidați care să fie avizați sub aspectul cerințelor și exigențelor sistemului judiciar.

4.2. Profesionalizarea comisiilor de concurs sau examen, prin crearea unei bazine de specialiști din care să fie selectați membrii acestora

Numărul, complexitatea, durata și amploarea concursurilor și examenelor pe care INM le derulează anual implică suprapuneri ale calendarelor de desfășurare a acestora și necesită un efort uman și logistic deosebit.

Una dintre dificultățile majore și constante cu care INM se confruntă în îndeplinirea atribuțiilor sale legale și regulamentare referitoare la organizarea concursurilor și examenelor este cea de a formula propuneri privind componența comisiilor, având în vedere:

- numărul mare al comisiilor și implicit, numărul semnificativ de membri și supleanți;
- componența comisiilor, astfel cum este reglementată prin lege sau regulamente, care presupune anumite calități ale membrilor și supleanților pentru fiecare dintre disciplinele de concurs/examen;
- numărul insuficient de persoane specializate în anumite discipline de concurs/examen;
- suprapunerea calendarelor de desfășurare, determinând o creștere a numărului persoanelor implicate în activitățile specifice, simultan cu activitățile în care magistrații sunt implicați la instanțele și parchetele la care funcționează;
- disponibilitatea din ce în ce mai mică de participare în comisii a magistraților;
- solicitările CSM de a include în propuneri mai multe persoane fără participări anterioare în comisii și de a evita propunerea aceluiași persoane pentru mai multe concursuri/examene.

În acest context, INM consideră că organizarea și derularea cu eficiență și obiectivitate a procedurilor de concurs/examen privitoare la recrutarea și cariera magistraților depinde în mod esențial de profesionalismul comisiilor care au atribuții în evaluarea candidaților.

În vederea depășirii dificultăților susmenționate, INM își propune constituirea unui corp de specialiști în diversele discipline de concurs/examen, din rândul cărora să fie selectați membrii comisiilor. Pentru punerea în practică a acestui obiectiv, INM va avea în vedere, pe de o parte, disponibilitatea persoanelor incluse în respectiva bază de date pentru participarea în comisii și pentru cursuri de formare și, pe de altă parte, experiența care ar recomanda includerea în comisii a acestor persoane, în funcție de specificul activității pe care ar urma să o deruleze (elaborare subiecte – tip grilă sau spețe, corectare, soluționare contestații, examinare, evaluare a activității).

Adoptarea acestei soluții ar aduce avantaje semnificative sub aspectul menținerii unui nivel constant de exigență în cadrul unor proceduri de același tip, al evitării inconvenientului elaborării de subiecte sub presiunea timpului, inclusiv al planificării pe termen mediu și lung al participării magistraților în comisiile diferitelor concursuri și examene, încercând astfel evitarea suprapunerii activităților din cadrul acestora, precum și suprapunerea cu activitățile magistraților în cadrul instanțelor și parchetelor.

4.3. Uniformizarea procedurilor de concurs sau examen sub aspectul metodologiei de organizare și desfășurare a acestora

INM își propune să analizeze necesitatea modificării legislației secundare care reglementează organizarea și desfășurarea concursurilor și examenelor date prin lege în competența sa, în vederea identificării eventualelor disfuncționalități, formulării de propuneri în scopul remedierii acestora și reglementării de manieră unitară a aspectelor organizatorice ce privesc derularea diferitelor tipuri de proceduri de concurs/examen.